

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 60851

(13) A

(51) 7 A61K5/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДВидається під
відповідальність
власника
патенту(54) СПОСІБ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ТОЛЕРАНТНОСТІ ДО ГЕМОДИНАМІЧНОГО ЕФЕКТУ ПРО-
ЛОНГОВАНИХ НІТРАТІВ У ХВОРИХ НА НЕСТАБІЛЬНУ СТЕНОКАРДІЮ

1

2

(21) 2003032040

(22) 07 03 2003

(24) 15 10 2003

(46) 15 10 2003, Бюл. № 10, 2003 р.

(72) Амосова Катерина Миколаївна, Сидорова На-
талія Миколаївна, Мясников Георгій Вікторович,
Сидорова Людмила Леонідівна(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ(57) Спосіб прогнозування розвитку толерантності
до гемодинамічного ефекту пролонгованих
нітратів у хворих на нестабільну стенокардію шля-
хом проведення доплерокардіографічного
дослідження, який відрізняється тим, що прово-
дять визначення об'ємного кровотоку у фазу сис-
толи лівого передсердя та при його величині 6,2
см та більше прогнозують розвиток толерантності
до пролонгованих нітратів

Винахід відноситься до медицини, а саме -
кардіології, і може застосовуватися для прогнозу-
вання розвитку толерантності до гемодинамічного
ефекту пролонгованих нітратів у хворих на неста-
більну стенокардію.

Відомий спосіб діагностики толерантності до
пролонгованих нітратів [1] шляхом визначення
агрегаційної здатності тромбоцитів, згідно якому
толерантність до нітратів можна визначати за змі-
нами функціонального стану тромбоцитів крові та
поверненням їх агрегаційної здатності до початко-
вого стану.

Але відомий спосіб не може оцінити виникнен-
ня толерантності до гемодинамічного ефекту ніт-
ратів, оцінює тільки зміни функціонального стану
тромбоцитів та не може застосовуватися у хворих
на нестабільну стенокардію у зв'язку з тим, що
пацієнти з гострим коронарним синдромом згідно з
діючими рекомендаціями з його лікуванню повинні
отримувати препарати, що справляють значний
вплив на функціональний стан тромбоцитів (аспі-
рин, антитромбіни).

Відомий спосіб діагностики толерантності до
гемодинамічного ефекту нітратів [2], згідно якому
толерантність до препаратів цієї групи визнача-
ється за зниженням толерантності до фізичного
навантаження за даними парних велоергометрич-
них навантажень після 6 тижнів терапії.

Проте відомий спосіб недостатньо точний, бо
базується на визначенні толерантності до фізич-
ного навантаження - критерію, який залежить не
тільки від гемодинамічного, а й антишемічного
ефектів нітратів. Крім того, наявність гострого ко-

ронарного синдрому є протипоказанням для за-
стосування цього методу у перші дні загострення
ішемічної хвороби серця.

Найбільше близьким за технічним рішенням
до запропонованого є спосіб прогнозування розви-
тку толерантності до гемодинамічного ефекту про-
лонгованих нітратів [3] шляхом проведення допл-
ерокардіографічного дослідження з
визначенням кінцево-діастолічного та кінцево-
систолического об'ємів та фракції викиду лівого шлу-
ночка у хворих, що отримують ізосорбіда дінитрат,
згідно якому толерантність до гемодинамічного
ефекту нітратів діагностується при поверненні до
початкових розмірів камер серця, які зменшували-
ся одразу після призначення цього препарату.

Суттєвим недоліком відомого способу є відсу-
тність конкретно окреслених критеріїв розвитку
толерантності до нітратів та відсутність можливос-
ті прогнозування розвитку толерантності до гемо-
динамічного ефекту препаратів цієї групи до їх
призначення.

Задачею винаходу є підвищення точності про-
гнозування розвитку толерантності до гемодинамі-
чного ефекту пролонгованих нітратів.

Задача досягається тим, що у відомому спо-
собі, що включає доплерокардіографічне до-
слідження, відповідно до винаходу, проводять ви-
значення об'ємного кровотоку у фазу систоли
лівого передсердя та при його величині 6,2 см та
більше прогнозують розвиток толерантності до
пролонгованих нітратів.

Спосіб здійснюється таким чином. Допплере-
хокардіографічне дослідження проводять на апа-

(13) A

(11) 60851

(19) UA

раті "LOGIQ 500" GE (США) датчиком 3,5МГц у положенні хворого на лівому боці, при цьому праву руку пацієнта розташовують уздовж тіла, а ліву підкладають під голову. Визначення максимальної швидкості кровотоку на мітральному клапані у фазу систоли лівого передсердя здійснюють із стандартного верхівкового доступу по довгій осі в чотирикамерній позиції паралельно потоку крові у імпульсно-хвильовому режимі, після чого розраховують його інтеграл (об'ємний кровоток у фазу систоли лівого передсердя). Дослідження проводять тричі у фазі неглибокого видиху, враховують середнє значення показника.

Згідно з запропонованим способом було обстежено 33 хворих на нестабільну стенокардію і 30 практично здорових осіб співставимих за віком,

простежені закономірності змін запропонованого критерію при терапії пролонгованим нітрогліцерином, виявлені специфічні межі його чисельного значення. У якості діагностичного критерію обрано величину об'ємного кровотоку у систолу лівого передсердя 6,2см, що забезпечує максимальну кількість істинно позитивних і істинно негативних результатів при мінімальній кількості помилково позитивних результатів.

У таблиці 1 приведені середні величини об'ємного кровотоку у систолу лівого передсердя до початку лікування у групах хворих на нестабільну стенокардію, які отримували трансдермальну форму нітрогліцерину, у залежності від тривалості гемодинамічного ефекту препарату.

Таблиця 1

Середні величини (М±m) об'ємного кровотоку у фазу систоли лівого передсердя до лікування у хворих на нестабільну стенокардію у залежності від тривалості їх змін при лікуванні з включенням трансдермального нітрогліцерину

Показник	Здорові особи (n=30)	Хворі на нестабільну стенокардію	
		Зміни стабільні (n=14)	З відновленням початкового рівня (n=19)
Об'ємний кровоток потоку у фазу систоли лівого передсердя, см	3,43±0,14	5,2±0,26	6,9±0,2*

Примітка

1 * - вірогідність різниці показників у групах з різною тривалістю гемодинамічних змін <0,001

У таблиці 2 приведені чутливість, специфічність та прогнозуюча цінність способу прогнозування з застосуванням визначення об'ємного кровотоку у систолу лівого передсердя, який

запропонований для прогнозування розвитку толерантності до гемодинамічного ефекту пролонгованих нітратів

Таблиця 2

Чутливість, специфічність та прогнозуюча цінність (%) об'ємного кровотоку у систолу лівого передсердя при прогнозуванні толерантності до гемодинамічного ефекту пролонгованих нітратів

Величини діагностичних критеріїв	Чутливість	Специфічність	Прогнозуюча цінність	
			Позитивного результату	Негативного результату
Об'ємний кровоток потоку у фазу систоли лівого передсердя >6,2см	71,4	90,9	83,3	16,7

Як видно з даних таблиці 2, запропонований спосіб прогнозування розвитку толерантності до гемодинамічного ефекту нітратів має чутливість 71,4%, специфічність 90,9% та передсказуюча цінність позитивного результату 83,3%.

Використання аналогічних істотних відмінних ознак для зазначеної вище задачі заявнику невідомо. Це дає підставу зробити висновок про те, що запропонований винахід має новизну, а забезпечення даною ознакою зазначеного способу для рішення поставленої задачі підтверджує його істинність.

Література

1 Watanabe H, Kakihana M, Ohtsuka S, Eno-

moto T, Yasui K, Sugishita Y. Platelet cyclic GMP: A potentially useful indicator to evaluate the effects of nitroglycerin and nitrate tolerance [see comments] // Circulation - 1993 - Vol 88 - P 29-36

2 Метелица В.И., Марцевич С.Ю. Проблема толерантності к нітратам и пути ее решения у больных стенокардией напряжения // Тер архив - 1993 - N9 - С 34-40

3 Куць В.А., Тхор Н.В., Романенко А.И. Гемодинамическая и антиангинальная толерантность при длительном лечении нитропрепаратами // В кн. Вопросы кардиологии. Тез. Алма-Ата - 1991 - Т 2 - С 139